

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/159/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220207005
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1220207005.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej, a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - Mgr. Y. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. XX, H. a otec - M. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. 3, H., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 08.01.2021, č.k. 11P/169/2020-21, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava II, uznesením, zo dňa 08.01.2021, č.k. 11P/169/2020-21, vo výroku I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým M. U., nar. XX.XX.XXXX, každý nepárny víkend v sobotu od 12.30 hod. do 15.30 hod. v prítomnosti matky, vo výroku II. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, vo výroku III. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods.1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 2, § 331 ods.1, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), § 1, § 2 ods.1, § 360 ods. 1, § 52, zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, a skutkovo tým, že návrh matky na úplný zákaz styku otca s maloletým nepovažoval za dôvodný. Uviedol, že matka dostatočne neosvedčila dôvody na takýto zásah do rodičovských práv otca, keď len na základe jej jednostranných tvrdení nemožno vyvodiť skutkový záver o týraní maloletého otcom. Uviedol, že ani z matkou predloženej lekárskej správy bez pochybností nevyplýva, že hematóm na uchu a líci maloletému synovi spôsobil otec neprímeraným fyzickým trestaním. Aj keď maloletý sám podľa záznamu v lekárskej správe MUDr. Z. Y. zo dňa 09.12.2020 uviedol, že mu otec dal facku, súd prvej inštancie dôvodil, že uvedené bez ďalšieho nepreukazuje takú intenzitu fyzického násillia, aby bolo možné dospieť k záveru o týraní maloletého otcom. Poukázal na návrh matky vo veci samej, v ktorom matka navrhuje styk otca s maloletými deťmi upraviť v bežnom rozsahu. Skonštatoval, že nateraz nemal za preukázanú naliehavú potrebu zakázať styk otca s maloletým bez vykonania náležitých dokazovaní, keďže takýto zásah do rodičovských práv otca, môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane maloletého dieťaťa a tieto musia byť natoľko závažné, aby ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu zamedziť kontaktu rodič/dieťa. Vyslovenie zákazu styku rodiča s maloletým dieťaťom je namieste iba vtedy, ak styk rodiča s dieťaťom preukázateľne ohrozuje jeho fyzické či psychické zdravie. To si však vyžaduje náležité zistenie skutočného stavu vecí, keďže akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa v dôsledku odcudzenia je v neskôr iba ťažko napravitelná. Skonštatoval, že rodičia maloletých detí sú rozvedení (rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/44/2017-38, zo dňa 19.04.2018), obe maloleté deti sú zverené

do osobnej starostlivosti matky, pričom styk otca s maloletými deťmi upravený nebol. Vzhľadom k tomu, že rodičia sa nevedia dohodnúť na styku otca s maloletými deťmi ako aj s ohľadom na matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdené závažné skutočnosti o fyzickom násilí, ktorého sa mal otec počas stretávania s maloletým dopúšťať, považoval súd prvej inštancie za potrebné predbežne upraviť styk otca s maloletým. Sledujúc záujem maloletého ako prioritný princíp, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým v zúženom rozsahu (ako bol doposiaľ na základe dohody rodičov realizovaný) a v záujme jeho ochrany nariadil pri styku prítomnosť matky. Mal za to, že takto bude dočasne vytvorený bezpečný priestor na realizáciu styku otca s maloletým do času vykonania potrebného dokazovania vo veci samej sp.zn. 11P/16/2020.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, žiadajúc rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a vyhovieť jej návrhu. Zopakovala, že dňa 08.12.2020 podala trestné oznámenie na otca, ktorý počas nepárnych víkendov bije a týra maloletého, pričom návrhom doručeným súdu dňa 09.12.2020, žiadala ochranu maloletého ňou navrhovaným neodkladným opatrením. Uviedla, že v styku otcovi s maloletým nebráni, ale žiada o prešetrenie dôvodov pre ktoré maloletý už otca odmieta. Navrhla vypočuť maloletého. Uviedla, že napriek tomu, že mala vedomosť ako sa otec k maloletému správa, nezavrhol ho a mala záujem, aby deti s ním trávili čas. Sama iniciovala stretnutie u mediátorky H. D.. Ich dohoda bola ústna, v rozsahu každý nepárny víkend v sobotu od 09.00 hod. do nedele. Dohoda nebola zo strany otca dodržiavaná, pre deti chodil často neskoro a dohodnutý čas nerešpektoval, preto za dôležité považovala aby bol styk upravený súdnym rozhodnutím (návrh podala dňa 06.02.2020). Zdôraznila, že otec maloletého vychováva nevhodným spôsobom, ako výchovný prostriedok používa násilie a bitie maloletého považuje za jeho prirodzené právo. Rozhodla sa situáciu riešiť a viac netolerovať správanie otca voči maloletému. Po každom viditeľnom útoku na maloletého ho kontaktovala formou sms správy a zaslala mu fotografie, aby videl následky bitky na maloletom. Uviedla, že otec maloletému ubližoval už vo veku jeho 5 rokov. V poslednom čase u syna spozorovala, že z víkendov od otca sa vracia často bez nálady, frustrovaný a niekedy aj s viditeľnými stopami po bitke. Takéto zlé zaobchádzanie zákonite vplýva negatívne aj na maloletú, ktorá je svedkom týchto útokov a ktorá ich potvrdila. Otec zavádzal, keď na súdnom pojednávaní dňa 08.12.2020 uviedol, že maloletý si podliatiny spôsobil sám a poprel, že syna zbil. Uviedla, že maloletému bola psychiatrom potvrdená diagnóza ADHD, prejavujúca sa u neho výraznejšou fyzickou aktivitou, impulzivitou, nezvládaním emócií, v dôsledku čoho je starostlivosť oň náročnejšia, je potrebné sa mu individuálne a viac venovať. Maloletý jej hovorí, že u otca je okrikaný, bitý, fackovaný a ťahaný za vlasy. Nechodí k nemu rád, lebo sa u neho nudí. Pritom maloletý je v škole aktívny a dosahuje výborné školské výsledky, o ktoré sa otec vôbec nezaujíma. Komunikácia s otcom je často problematická.

4. Otec odvolanie nepodal. Vo svojom vyjadrení zo dňa 22.01.2021 spochybnil tvrdenia matky o jeho správaní sa k maloletému a v celosti ich poprel. Tieto považoval za zavádzajúce a nepravdivé a naopak, poukázal na pochybenia matky pri starostlivosti o maloletého a celkovej výchove detí. Uviedol, že je to práve matka ktorá maloletého fyzicky trestá, manipuluje ním a odmieta konštruktívnu komunikáciu ohľadom detí. Vzájomné dohody o jeho styku s maloletými deťmi nedodržiava, resp. ich neustále mení. Zdôraznil, že matka mu v styku s maloletým aktuálne bráni.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúc za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v matkou požadovanom smere neboli splnené. Správne tiež postupoval súd prvej inštancie, ktorý v záujme ochrany maloletého dočasne upravil styk otca s maloletým v prítomnosti matky a v rozsahu ktorý zabezpečí udržiavanie kontaktu a vzťahových väzieb medzi maloletým a otcom.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Účel inštitútu neodkladného opatrenia už vo svojom rozhodnutí vysvetlil súd prvej inštancie, s výkladom ktorého sa stotožnil aj odvolací súd. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie aj s jeho aplikáciou v danom prejednávacom prípade. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi; ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa.

8. Odvolací súd po zvážení všetkých zistených a osvedčených skutkových okolností daného prípadu vyplývajúcich zo spisového materiálu, v súlade s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že potreba dočasnej úpravy pomerov tak, ako ju nastavil súd prvej inštancie v záujme ochrany maloletého, bola dôvodná. Správne vyhodnotil aj obsah a dôvody návrhu matky, ktorá nevyhnutnosť úplného zákazu styku otca s maloletým nepreukázala a zatiaľ z vykonaného dokazovania (aj vo veci samej), súdu prvej inštancie nevyplynuli pre takéto rozhodnutie ani iné skutkové zistenia. Tieto nevyplynuli ani z obsahu odvolania matky a jej odvolacích dôvodov. V danom prípade správne súd prvej inštancie vychádzal z doposiaľ osvedčených pomerov v rodine maloletých detí U., citlivo vyhodnocoval celkovú rodinnú situáciu maloletého poznačenú rodičovským konfliktom a neschopnosťou rodičov dostatočne efektívne komunikovať. Rozsah upraveného styku a určenie prítomnosti matky pri styku správne zohľadňuje matkou čiastočne osvedčené okolnosti (lekárska správa o ošetrovaní maloletého a jeho vyjadrenie), ktoré nasvedčujú, že otec môže vo vzťahu k maloletému pristupovať necitlivo a nie je možné vylúčiť, že na úkor maloletého koná iba z pozície rodičovskej autority, bez dostatočného rešpektovania jeho záujmov. Neodkladným opatrením správne súd prvej inštancie vyhodnotil existenciu potreby úpravy pomerov v smere dočasnej úpravy styku otca s maloletým, správne uprednostnil záujem maloletého a jeho ochranu pred možným a zatiaľ nevylúčeným nevhodným výchovným prístupom otca, prípadne aj trestaním maloletého. Používanie fyzických trestov rodičmi u maloletého (podľa ich vzájomných obviňovaní maloletého trestajú obidvaja), u ktorého bola diagnostikovaná porucha ADHD, bude súd prvej inštancie dôkladne zisťovať a v prípade kladného zistenia, v záujme ochrany maloletého bude vyhodnocovať výchovné prostredie a rodičovské kompetencie u každého z rodičov. Výchovný prístup ako aj celkovú osobnú starostlivosť rodičov bude zisťovať vzhľadom na ich vzájomné závažné obvinenia, rovnako ako matkou tvrdené skutočnosti o dlhoročnom neprimeranom fyzickom trestaní maloletého otcom, o ktorom matka podľa jej tvrdení síce vedela, avšak súdu a polícii ho oznámila až v decembri 2020. Podľa zisteného skutočného stavu a to aj v priebehu konania vo veci samej, môže súd prvej inštancie dočasnú úpravu pomerov zmeniť, zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, alebo nariadiť nové neodkladné opatrenie.

9. Súd prvej inštancie v danej veci postupoval v zmysle zásad charakterizujúcich inštitút neodkladného opatrenia, pričom s jeho názorom vysloveným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa stotožnil aj odvolací súd. Rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).